

LIETUVOS ENERGETIKOS INOVACIJŲ EKOSISTEMOS 2024 M. APŽVALGA

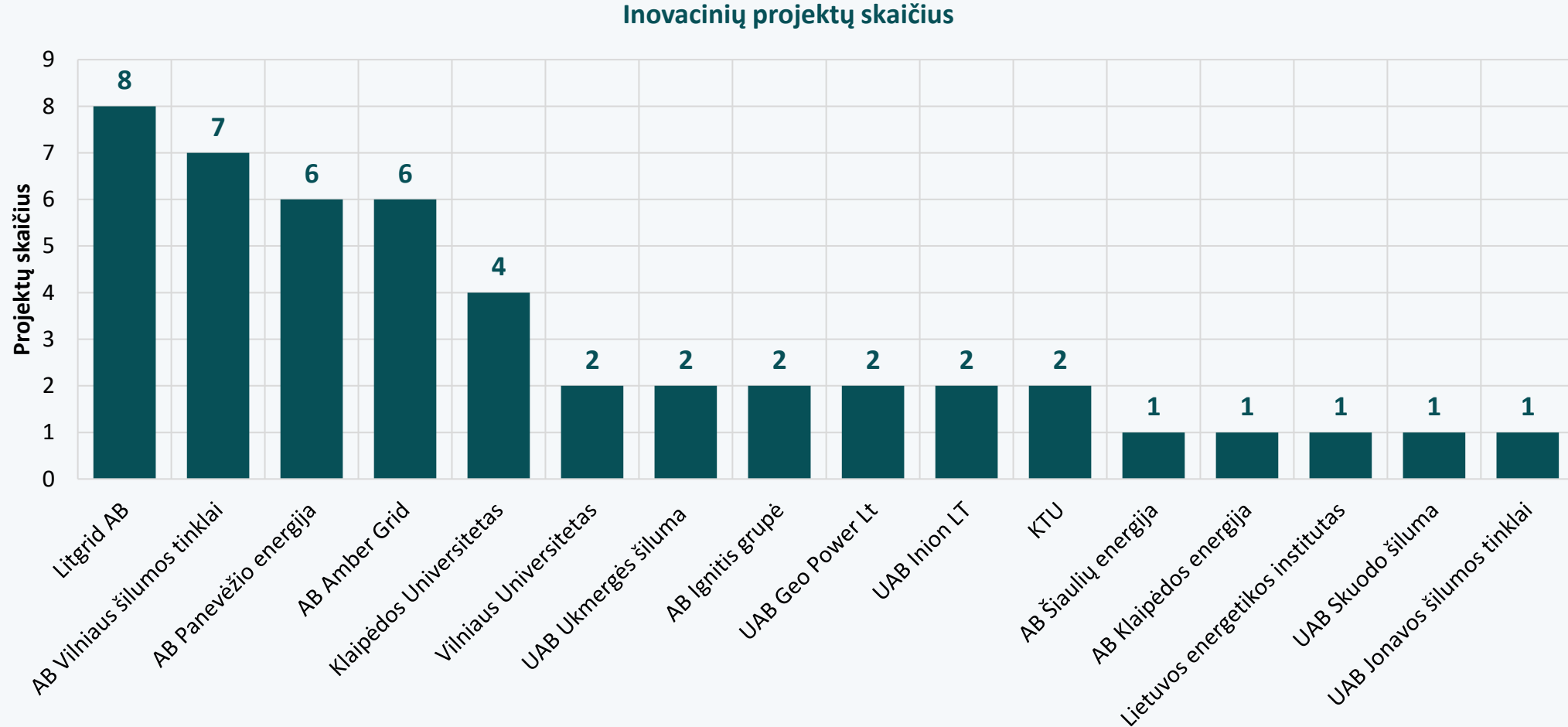
2025-06-06

LIETUVOS ENERGETIKOS INOVACIJŲ EKOSISTEMOS APŽVALGA 2024 M.

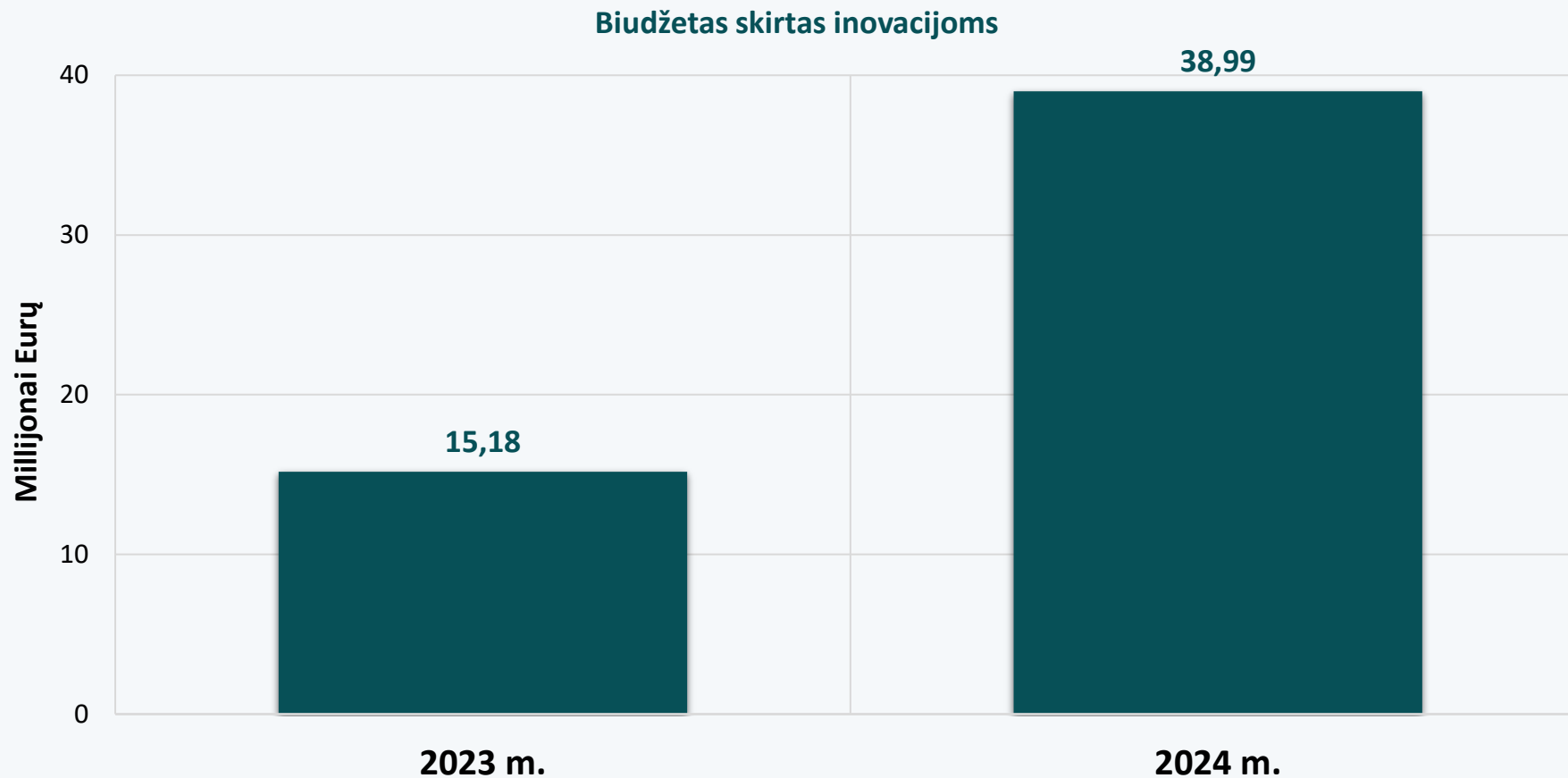
- Apžvalgos tikslas – rinkti ir sisteminti informaciją apie vykdomą inovatyvią veiklą energetikos sektoriuje bei teikti ją rinkos dalyviams, sprendimų priėmėjams ir visuomenei;
- Energetikos inovacijos – nauji ar iš esmės patobulinti produktai, technologijos, verslo sprendimai, paslaugos, tokių produktų ir paslaugų teikimo būdai, veiklos modeliai, kurie dėl naujų ar naujai pritaikytų technologijų arba dėl kitų priežasčių gali teigiamai veikti energetikos veiklą ir teikti naudą visuomenei;
- 2024 m. apžvalga buvo vykdyta apklausos būdu ir išplatina 70 galimiems respondentams;
- Apklausos anketą sudarė 16 klausimų, atsakymus pateikė 20 apklausos dalyvių, o inovacijas vykdė 16 apklaustųjų.
- Įmonės pateikė informaciją apie 48 inovacinius projektus vykdytus 2024 metais;
- Šiame pristatyme pateikiama apklausos rezultatų apžvalga.

ENERGETIKOS INOVACIJŲ PROJEKTAI 2024 M.

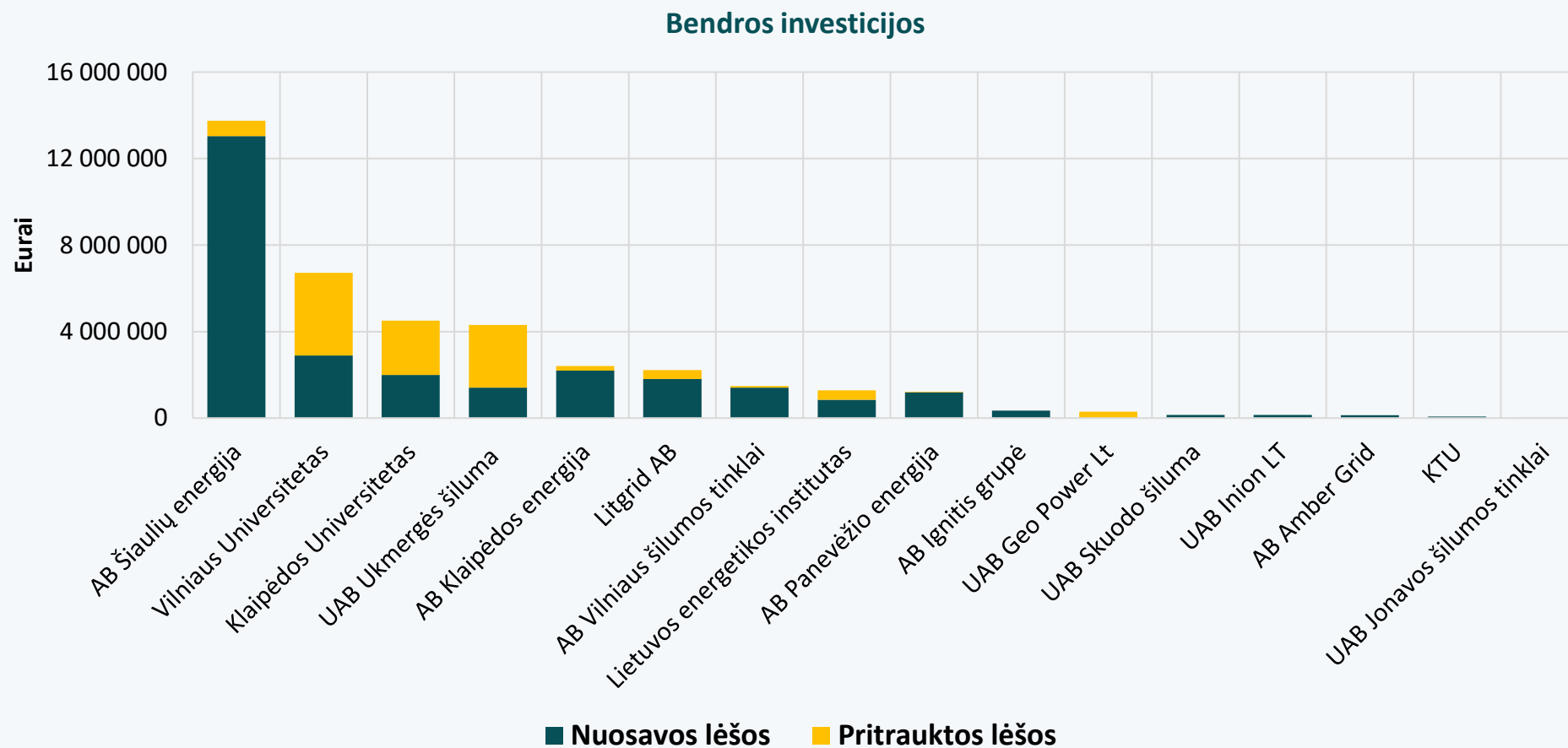
- Informaciją teikė 10 valstybės valdomos įmonės, 4 mokslo ir mokymo srities organizacijos ir 2 privataus kapitalo įmonės.
- Daugiausiai inovacijų projektų vykdė didelės valstybės įmonės. Privataus sektoriaus įmonės iš esmės neteikė informacijos apie vykdomus inovacinius projektus.

ENERGETIKOS INOVACIJŲ BIUDŽETAS 2023 - 2024 METAIS

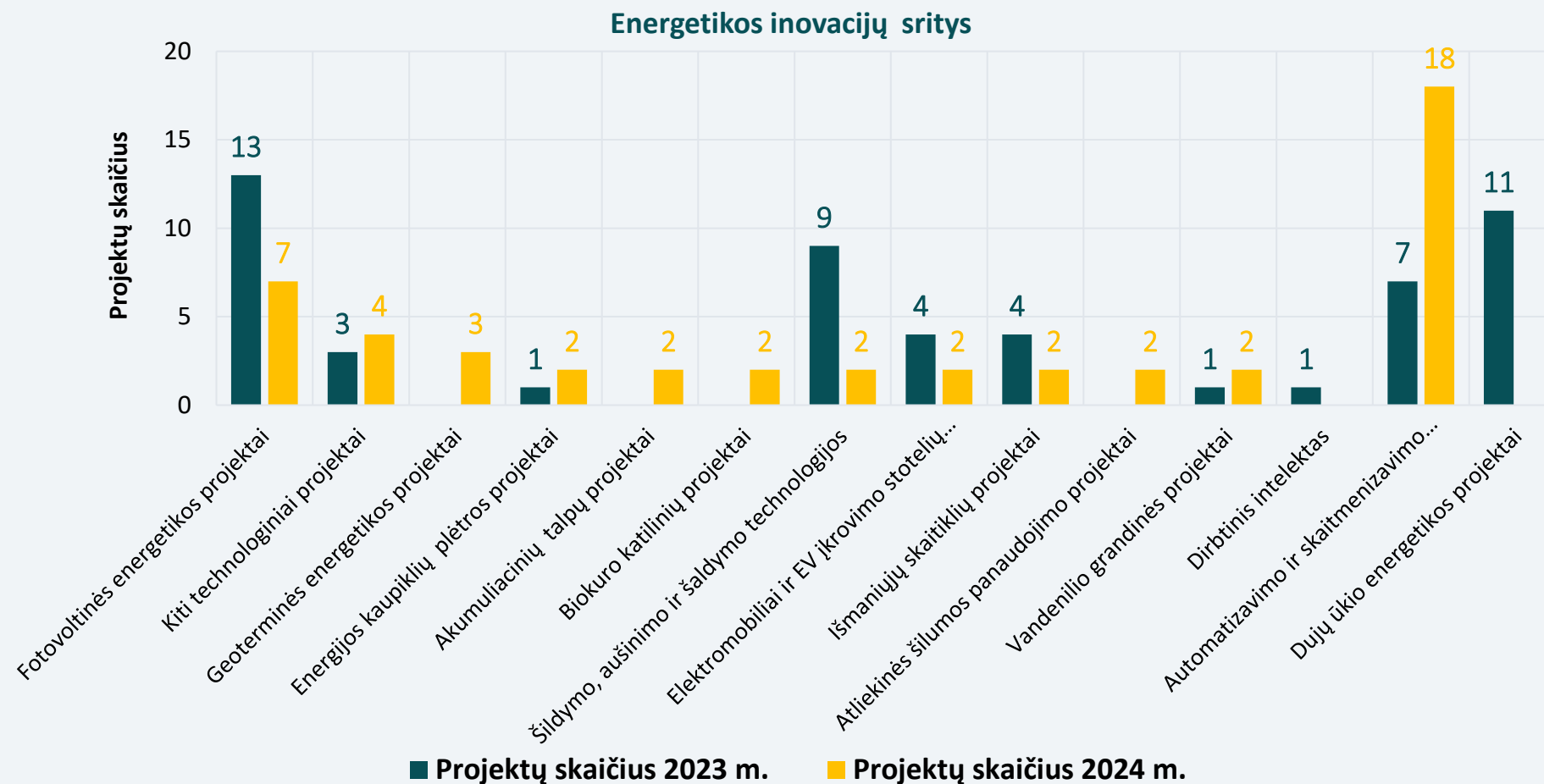
- Per metus energetikos inovacijų biudžetas padidėjo daugiau nei dvigubai.
- 2024 m. energetikos inovacijų biudžetas siekė 39 mln. Eur.

INOVACIJOMS SKIRTAS BIUDŽETAS 2024 M.

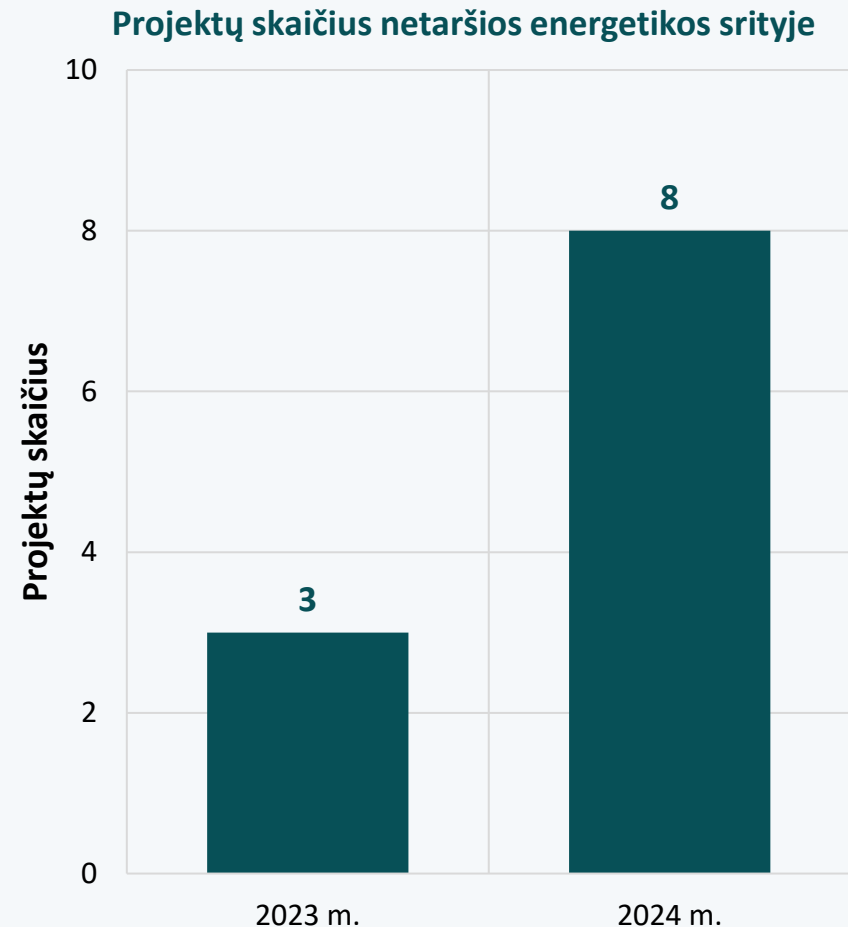
- Daugiausiai investavo AB „Šiaulių energija“ į inovacinę biokuro katilinę;
- Mokslo ir mokymo institucijos pritraukė daugiau kaip 50 proc. inovacinių projektų vertės iš ES paramos fondų;
- Valstybės ir savivaldybių įmonės pritraukė iš fondų iki 5 proc. inovacinių projektų vertės.

ENERGETIKOS INOVACIJŲ SRITYS 2023 -2024 M.: DOMINUOJA AUTOMATIZAVIMO IR SKAITMENIZAVIMO PROJEKTAI

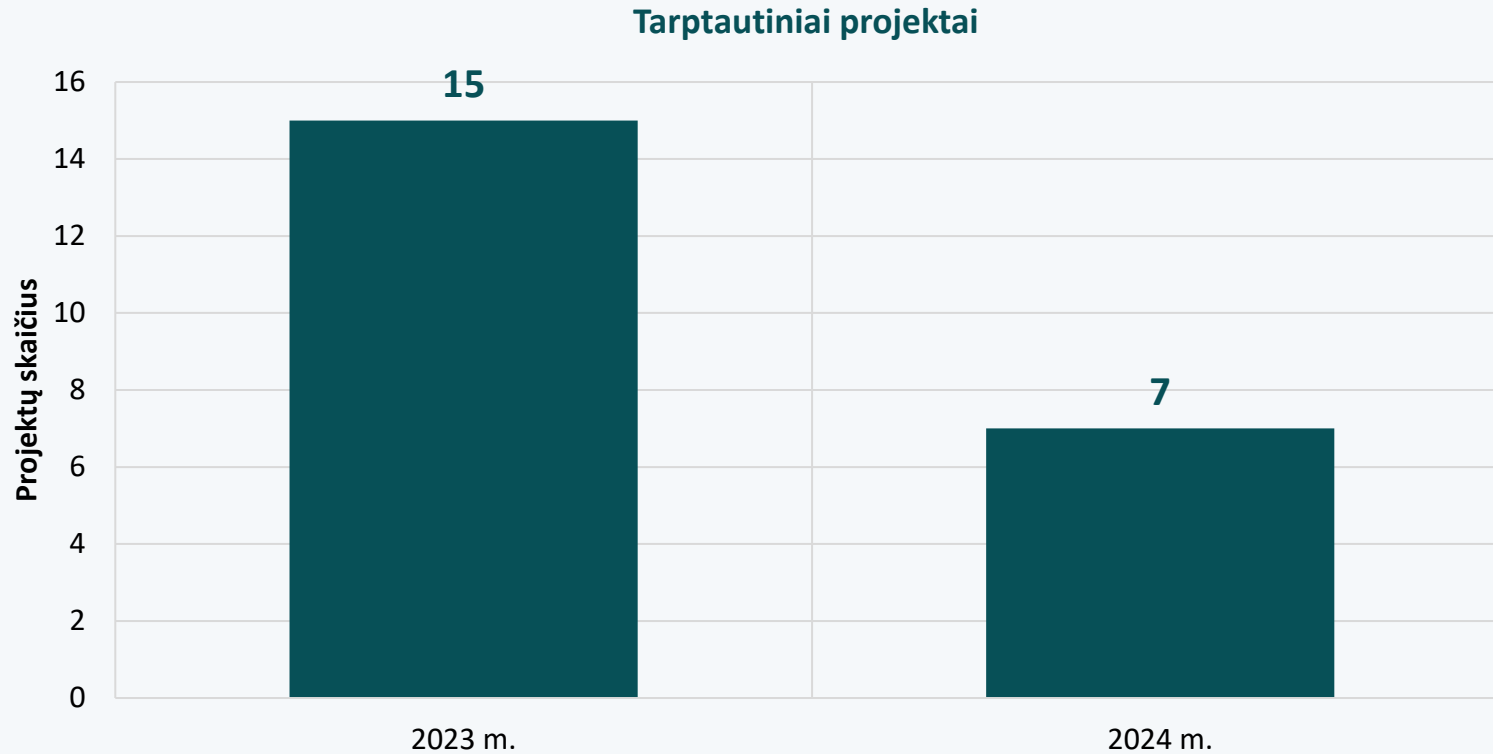
- Pastebimai padidėjo automatizavimo ir skaitmenizacijos projektų bei stabiliai augo fotovoltinės energetikos projektų skaičius;
- Nepaisant viešų prioritetų dėl vandenilio ir kaupimo įrenginių plėtros, šios srities inovacijos nėra aktyviai vykdomos.

MTEP PROJEKTAI ŠVARIOS ENERGETIKOS SRITYJE 2023 – 2024 METAIS: PER METUS PADIDĖJO DAUGIAU NEI DVIGUBAI

- Mokslo ir mokymo institucijos pateikė daugiausiai MTEP projektų;
- Projektai įgyvendinami remiantis HORIZON, INTERREG, COST programų finansavimo pagrindais.

MTEP TARPTAUTIŠKUMAS: MOKSLO IR MOKYMO INSTITUCIJOS ATVIRESNĖS TARPTAUTINIAM BENDRADARBIAVIMUI

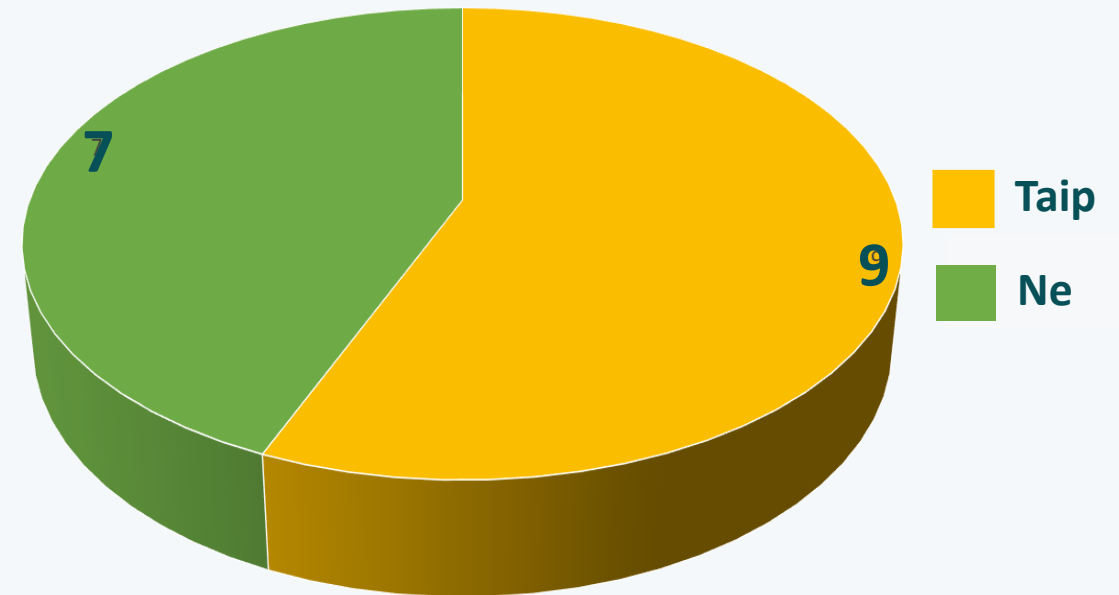

- Iš apklausos duomenų matyti, kad 2023 m. tarptautinių MTEP bendradarbiavimo projektų atsinaujinančios energetikos srityje buvo vykdoma dvigubai daugiau;
- Daugiausiai MTEP tarptautinių projektų vykdė mokslo ir mokymo institucijos.

DIRBTINIS INTELEKTAS NAUDOJAMAS 9 IŠ 16 INOVACIJAS DIEGIANČIŲ ĮMONIŲ

Dirbtinio intelekto naudojimo tikslai:

- Informacijos paieška ir sisteminimas;
- Moksliniai tyrimai;
- Inovatyvių idėjų paieška;
- Išmaniųjų tinklų ir valdymo sistemų
- optimizavimas;
- Efektyvesnis energijos naudojimas.

- Pastebimas **mažas įmonių ir organizacijų aktyvumas** apklausoje, nes iš 70 apklaustųjų atsiliepė tik 20 dalyvių. Tikėtina, kad didesnė dalis **nevykdo inovacinių projektų, arba neskiria resursų jiems viešinti.**
- **Daugiausiai inovacinių projektų parengė valstybės valdomos įmonės,** nes jos nuosekliai planuoja savo veiklą, joms formuluojami inovacijų lūkesčiai bei jos turi tikslingai skiriamų lėšų tokių projektų įgyvendinimui.
- **Daugiausiai inovacinių projektų yra iš šilumos gamybos įmonių.** Dominuoja fotovoltinės energetikos, skaitmenizavimo ir automatizavimo krypties projektai, biokuro katilinės, atliekinės šilumos panaudojimo projektai.
- **Valstybės ir savivaldybių įmonės inovacijų projektams skiria daugiau nuosavų lėšų,** o finansinės paramos lėšos sudaro apie 5 procentus projektų biudžeto. Tikėtina, kad tai lemia ne visada nuosekli ES ir valstybės parama bei sudėtingos paramos mechanizmų schema. Taip pat taikomi per griežti reikalavimai pasiekti nustatytą projekto įgyvendinimo brandos lygį.
- **Mokslo ir mokymo organizacijos turi galimybę pasinaudoti didesnėmis ES ir valstybės finansinės paramos lėšomis,** kurios sudaro apie 50 proc. bendrojo inovacijų biudžeto.
- **Prie mokslo publikacijų gamtos, technikos ir taikomųjų mokslų (STEM) srityje yra prisidėję 5 mokslo ir mokymo įstaigos ir bendrai 2024 metais išleidę 200 publikacijų.**
- **Galėtų būti plačiau dalinamasi gerosiomis praktikomis ir projektų pavyzdžiais tarp įmonių.** Jos nori gauti informaciją apie tai, kokie rezultatai gaunami bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje.
- **Apklausoje dalyvavusios įmonės ir įstaigos 2023 - 2024 metais praktiškai neteikė paraiškų gauti patentus,** nes šis procesas yra imlus tiek laiko, tiek finansų atžvilgiu.
- **Inovacijos Lietuvoje skatinamos tik tose energetikos srityse, kurios yra populiarios ir labai plėtojamos kitose šalyse (pvz., saulės, vėjo), kuomet kitos, naujos, tikrai inovatyvios sritys (pvz., geotermijos, šilumos kaupiklių Žemės gelmėse, CO2 ir vandenilio, suspausto oro saugojimo Žemės gelmėse) nėra remiamos.**

